20/02/2021

Ο Καπετάν Δεσπότης που τα έδωσε όλα στον αγώνα και πέθανε πάμπτωχος

/ Ελλάδα 1821 - 2021

Ο επίσκοπος Βρεσθένης Θεοδώρητος, τον οποίο τον αποκαλούσαν και Καπετάν Δεσπότη, είναι μία από τις σημαντικότερες μορφές του αγώνα της εθνικής Παλιγγενεσίας , ο οποίος δαπανήθηκε με αυταπάρνηση για την επιτυχία της.

Τα γεγονότα , που ακολούθησαν με την εκστρατεία του Δράμαλη του στοίχισαν μία φοβερή δοκιμασία γιατί υποχρεώθηκε να παραμείνει αιχμάλωτος με φοβερές κακουχίες για ένα εξάμηνο, όπου “αντί άρτου εσιτίσθη βαμβακόσπορον” στις φυλακές στο Παλαμήδι. Αυτός ο σπουδαίος κληρικός και αγωνιστής ο οποίος θυσιαστικώς, πολλά προσέφερε στην Ελλάδα και γι’ αυτό πολλά γράφτηκαν, πέθανε πάμπτωχος, στις 26 Απριλίου 1843 και η ταφή έγινε με έξοδα φίλων, συναγωνιστών και συγγενών.

Ο Θεοδώρητος, κατά κόσμον Θωμάς, επιφανής ιεράρχης της Πελοποννήσου που

συμμετείχε στην Επανάσταση, γεννήθηκε στη Νεμνίτσα (Μεθύδριο) Αρκαδίας το 1787.

Έλαβε τις εγκύκλιες σπουδές του στην Πελοπόννησο και το 1813 χειροτονήθηκε επίσκοπος Βρεσθένης, διαδεχόμενος τον θείο του στον επισκοπικό θρόνο. Στις 20 Ιουλίου 1820 μυήθηκε από τον Παναγιώτη Αρβάλη στη Φιλική Εταιρεία.

Κατά τους πρώτους μήνες της Ελληνικής Επανάστασης ανέπτυξε στρατιωτική δράση ως επικεφαλής ενόπλων και μετείχε ενεργά στις πολιτικές διεργασίες του Αγώνα. Τον Μάιο του 1821 συμμετείχε στη Συνέλευση των Καλτεζών, η οποία τον εξέλεξε μέλος της Πελοποννησιακής Γερουσίας και διετέλεσε πρόεδρός της μέχρι τον Μάρτιο του 1823, οπότε καταργήθηκαν οι τοπικοί οργανισμοί από τη Β΄ Εθνοσυνέλευση.

Με την ιδιότητά του ως μέλους της Πελοποννησιακής Γερουσίας συμμετείχε το καλοκαίρι του 1822 στην επιτροπή που ανέλαβε διαπραγματεύσεις για την παράδοση του Ναυπλίου, με αποτέλεσμα να αιχμαλωτισθεί από τους Οθωμανούς και να παραμείνει φυλακισμένος στο Παλαμήδι έως την οριστική κατάληψη της πόλης από τις επαναστατικές δυνάμεις (Νοέμβριος 1822).

Έλαβε μέρος ως πληρεξούσιος Μυστρά στη Β΄ Εθνοσυνέλευση (1823) και εξελέγη αντιπρόεδρός της. Στη συνέχεια εξελέγη παραστάτης Μυστρά στο Β΄ Βουλευτικό, τα μέλη του οποίου τον ανέδειξαν στη θέση του αντιπροέδρου. Ωστόσο, για ολιγόμηνο διάστημα (Ιούλιος-Νοέμβριος 1823) απουσίαζε από τις εργασίες του Σώματος και τα προεδρικά καθήκοντα ασκούσε «επιτροπικώς» ο Πανούτσος Νοταράς.

Στη συνέχεια εξελέγη παραστάτης Μυστρά στο Γ΄ Βουλευτικό και αναδείχθηκε εκ νέου στη θέση του αντιπροέδρου, ενώ διορίστηκε σε επιτροπές για τη διευθέτηση εκκλησιαστικών ζητημάτων, καθώς και μέλος επιτροπών που ανέλαβαν την επικοινωνία με το Εκτελεστικό Σώμα. Τον Μάρτιο του 1827 συμμετείχε στην Γ΄ Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας ενώ προηγουμένως είχε λάβει μέρος στη Συνέλευση της Ερμιόνης.

Μετά τη λήξη των εργασιών της Εθνοσυνέλευσης διετέλεσε μέλος της Βουλής έως και την αυτοδιάλυσή της στον Ιανουάριο του 1828. Μετά την άφιξη του Ιωάννη Καποδίστρια επέστρεψε στα ιερατικά του καθήκοντα, στην επισκοπή Βρεσθένης, ενώ από το 1831 ανέλαβε και τοποτηρητής της επισκοπής Μαντινείας.

Απεβίωσε στην Αθήνα στις 26 Απριλίου 1843 και κηδεύτηκε δημοσία δαπάνη.